

Граматична помилка та її умовне позначення

Українська мова
8 клас

Мета:

мовленнєва (комунікативна) компетентність - удосконалювати вміння спілкуватися під час роботи, активізувати мовленнєву діяльність учнів через різноманітні форми та методи роботи, викликати пізнавальний інтерес до вивчення української мови, сприяти розвиткові аналітичного мислення.

Мовна (лінгвістична) компетентність - на основі вивченого матеріалу закріпити знання учнів про словосполучення та речення, постановку розділових знаків; формувати вміння користуватися правилами на практиці.

Лексична компетентність - розвивати уміння та навички використовувати мовний словниковий запас.

Словниковий диктант

Совіс..ний, тиж..невий, контраст..ний, виїз..ний,
хвас..ливий, облас..ний, пес..ливий,
зап'яс..ний, якіс..ний, кількіс..ний, балас..ний,
радіс..ний.

Розминка

Про що йде мова?

- Розділ мовознавства, що вивчає словосполучення та речення -
- Розділ мовознавства, що вивчає правила постановки розділових знаків -
- Синтаксична одиниця, що становить поєднання щонайменше двох слів, які належать до самостійних частин мови, одне з яких головне, а інше – залежне -
- Основна одиниця спілкування, яка виражає закінчену думку та обов'язково має граматичну основу -

“Граматична помилка”

- Цей вид помилок характеризується порушенням у творенні слів, їх відмінкових форм, у побудові словосполучень і речень.

Граматична помилка
позначається літерою Г.

Найбільш поширеними видами цих помилок є:

**А) неправильне утворення слів
(посередині осені – всередині осені);**

**Б) ненормативне утворення
відмінкових форм різних частин
мови (по святах – на свята);**

**В) неправильна побудова
словосполучень та речень (страждати
від головних болей – страждати від
головного болю).**

“Граматична п'ятихвилинка”

Прочитайте речення. Знайдіть словосполучення, в яких неправильно вжито відмінки залежних слів. Запишіть правильний варіант

- 1) Усі діти нашого класу в цей день були одягнені у святковій формі.
- 2) На шкільному святі музиканти грали в народні інструменти.

Вправа “Я – редактор”

Відредагувати словосполучення.

Хворіти грипом; заволодівати увагу;
коротше кажучи; старший мене; навчати
рідній мові; дякувати приятеля; зрадити
своєму слову; пам'ятник Лесі Українки (Івана
Франка); знущатися над читачами.

Диктант-завдання

Знайдіть неправильно побудовані речення, відредагуйте їх.

1. Підійшовши до класу, його очі широко розплющилися від здивування.
- 2 .Сидячи на березі, хлопчик читав книгу.
3. Прослухавши лекцію про художників, нас повели на екскурсію в музей.
4. Повертаючись зі школи, дівчатка весело перемовлялись

“Відкритий мікрофон”:

закінчіть речення

“Цей урок навчив мене...”

“На уроці я дізнався про...”

“Урок мені сподобався/не сподобався,
бо...”

Домашнє завдання

Запишіть речення, виправляючи граматичні помилки

Ми подякували учителя за екскурсію.

3. Багато дізналися ми за твори українських художників.

4. Степ, струсивши з себе росу, горить рівним жовто-зеленим вогнем.

5. Глянувши на мене, чайки раптом махнула крильми.

6. Товариш докоряв мене за загублений квиток.

7. На світанку спадали роса, обережно сідаючи травами.